

СПИСОК

умовних позначень та скорочень

AOR	Adjusted Odds Ratio - скориговане відношення шансів
ATR	атрибутивний ризик
BSS	міжнародні основні стандарти безпеки
CDP (“Chernobyl Decommission Plan”)	план зняття з експлуатації ЧАЕС
CI	Confidence Interval – довірчий інтервал
EAR	експес абсолютного ризику
INSAG (див.МКГЯБ)	консультативний комітет з питань ядерної безпеки (або Міжнародна консультативна група з ядерної безпеки)
IPHECA	International Program on Health Effects of the Chernobyl Accident
IQ	Intelligence Quotient - коефіцієнт розумового розвитку
OR	Odds Ratio - співвідношення шансів
PTSD	Posttraumatic Stress Disorder -посттравматичний стресовий розлад
RADRUE	Realistic Analytical Dose Reconstruction and Uncertainty Analysis
RR	Relative Risks - відносні ризики
RTL	- відносна довжина теломерів
SIP	Shelter Implementation Plan (ПЗЗ ОУ)
UACOS	україно-американське окулярне чорнобильське дослідження
UNICEF	дитячий фонд ООН
WHO-CIDI (Composite International Diagnostic Interview)	структуроване міжнародне діагностичне інтерв’ю
АДР	розрахунково-аналітична дозова реконструкція
АЗО	пожежний автомобіль зв’язку та освітлювання
АМНУ	академія медичних наук України
АРЗ	аварійно-рятувальний загін
АРЗСП (загін)	аварійно-рятувальний загін спеціального призначення
АРНР	аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи
АСКРС	автоматизована система контролю радіаційного стану
АСУ БД	автоматизована система управління базами даних
ДЕМОСМОНІТОР	моніторингу медико-демографічних наслідків Чорнобильської катастрофи
АТО	адміністративно-територіальна одиниця
АЕС	атомна електростанція
Бер	несистемна одиниця ефективної дози опромінення (1 бер=0,01 Зв)
Бк (кБк, МБк, ГБк ТБк, ПБк, ЕБк)	бекерель (Бк*10 ³ , Бк*10 ⁶ , Бк*10 ⁹ , Бк*10 ¹² , Бк*10 ¹⁵ Бк*10 ¹⁸), одиниця радіоактивності
БОП	бойовий одяг пожежних
БРСР	Білоруська Радянська Соціалістична Республіка
БС	балтійська система
БУК	будівля управління та контролю
БШМД	бригада швидкої медичної допомоги
ВАВ	високоактивні відходи
ВБЕ	відносна біологічна ефективність
ВВЕР	водо-водяний енергетичний реактор
ВВР	вроджені вади розвитку

ВДП	відпрацьоване дефектне паливо
ВЗ	високе забруднення
ВМ	вибухові матеріали
ВМП	ватно-марлева пов'язка
ВНДІ ЦЗ	Всеукраїнський НДІ цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру МНС України
ВНДІСГР (ВНДІСГРАЕ)	всесоюзний інститут сільськогосподарської радіології, м.Обнінськ (з 1991 р. Всеросійський НДІ сільськогосподарської радіології та агроекології)
ВНДПІЕТ	всесоюзний науково-дослідний та проектний інститут енергетичних технологій Мінсередмаш СРСР
ВООЗ	Всесвітня організація охорони здоров'я ООН
ВП "Комплекс"	відокремлений підрозділ ДСП «Техноцентр»
ВПХР	військовий прилад хімічної розвідки
ВР	відносний ризик
ВР	вибухова речовина
ВРХ	велика рогата худоба
ВТВЗ	відпрацьовані тепловиділяючі збірки
ВЯП	відпрацьоване ядерне паливо
ГДК	гранично допустима концентрація
ГПК	грунтовий поглинаючий комплекс
ГПС	пожежний ствол – генератор піни
ГПХ	гостра променева хвороба
ГПХ НП	гостра променева хвороба, не підтверджена експертизою 1989 року
Грей (Гр, Gy)	грей, одиниця поглиненої дози
ГХ	гіпертонічна хвороба
ГЦН	головні циркуляційні насоси
ДА	дефіцитні анемії
ДВГРС	Державна воєнізована гірничо-рятувальна служба
ДДТ	дихлордифінілтрихлорметилметанол ("дуст")
Держкомстат	Державний комітет статистики
ДЕС	дизельні електростанції
ДІ	довірчий інтервал
ДІ РАВ	довгоіснуючі РАВ
ДІВ	джерело іонізуючого випромінювання
ДІЯР	Державна інспекція ядерного регулювання
ДК "УкрДО" "Радон"	державна корпорація "Українське державне об'єднання "Радон"
ДКВ	допустима концентрація в повітрі для населення
ДНДУ «Чорнобильський центр»	державна науково-дослідна установа «Чорнобильський центр з проблем ядерної безпеки, радіоактивних відходів та радіоекології»
ДНОК	динітроортокрезол
ДНТЦ ЯРБ	Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки
ДНФ	динітрофенол
ДНЦЗКСТК МНС України	Державний науковий центр захисту культурної спадщини від надзвичайних ситуацій техногенного характеру
ДОПНВ	міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів
ДП НАЕК „Енергоатом”	державне підприємство Національна атомно-енергетична

ДР-2006	компанія “Енергоатом”
ДР-97	допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs та ^{90}Sr у продуктах харчування та питній воді, чинні на цей момент
ДРВ	допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs та ^{90}Sr у продуктах харчування та питній воді, затверджені у 1997 р.
ДРУ	діючі рівні втручання
ДСВАРС	державний реєстр України осіб, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС
ДСНВП «Екоцентр»	Державна спеціалізована воєнізована аварійно-рятувальна служба
ДСП “Комплекс”	державне спеціалізоване науково-виробниче підприємство „Екоцентр”
ДСП «Техноцентр»	державне спеціалізоване підприємство “Комплекс”
ДСП ЧАЕС	державне спеціалізоване підприємство «Техноцентр»
ДУ	державне спеціалізоване підприємство „Чорнобильська атомна електростанція”
ДУ НЦРМ	державна установа
ЕБС	державна установа «Науковий центр радіаційної медицини»
ЕВЗ	Академії медичних наук України
ЕГП	екологічно безпечна система
ЕКОСОС	екстремальне високе забруднення
ЕПР	екзогенний геологічний процес
ЄБРР	економічна і Соціальна Рада ООН
ЄДСНС	Електронний Парамагнітний Резонанс
ЄСЦЗ	Європейський банк реконструкції й розвитку
ЗАБ	Єдина державна система запобігання та реагування на надзвичайні ситуації
Засоби РХЗ	Єдина система цивільного захисту
ЗВ	звіт з аналізу безпеки
Зв (мЗв)	засоби радіаційного та хімічного захисту
ЗВіЗБ(О)В	зона відчуження
ЗВОС	зиверт (мілізиверт), одиниця ефективної дози
ЗВСЗ	зона відчуження і зона безумовного (обов’язкового) відселення
ЗЕ	звіт про вплив на оточуюче середовище
ЗЗК	звіт про відповідність санітарному законодавству
ЗІЗ	зняття з експлуатації
ЗМЗХ	загальновійськовий захисний комплект
ЗПРРВ	засоби індивідуального захисту
ЗР	зона можливого хімічного забруднення
ЗС	завод з переробки рідких радіоактивних відходів
ЗХЗ	зона розповсюдження
ІАЕ	захисні споруди
ІАСК	зона хімічного забруднення
ІБДУ	Інститут атомної енергії ім. Курчатова
ІГНС НАНУ та МНС	інтегрована автоматизована система контролю
ІКЦ	інтегрована база даних об’єкта «Укриття»
ІПБ АЕС	Інститут геохімії навколишнього середовища НАНУ та МНС
	інформаційно-кризовий центр
	Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАНУ

ППП	індивідуальний протихімічний пакет
ІС НАНУ	Інститут соціології НАНУ
ІХС	ішемічна хвороба серця
ЙДЗ	йододефіцитні захворювання
КАРРІГП	керівник аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожежі
КВМБіКРАВ	комплекс з виробництва металевих бочок і залізобетонних контейнерів для зберігання радіоактивних відходів
КГП	керівник гасіння пожежі
КЕР	клініко-епідеміологічний реєстр
КЄС	комісія Європейських співтовариств
КІВ	короткоіснуючі відходи
КІЕП	київській інститут «Енергопроект»
КІП	кисневий ізолюючий прилад
КІРО	комплексне інженерно-радіаційне обстеження
КМЗ	зона накопичення критичної маси (Критмасова зона)
КП (ТФ)	коефіцієнт переходу радіонуклідів у природних ланцюгах
КП НБК	концептуальний проект НБК
КПП ГДЗ	Контрольно-пропускний пункт газодимозахисту
КР	контрольний рівень
ЛВЛ	лічильник випромінювань людини
ЛЗР	легкозаймисті речовини
ЛНА на ЧАЕС	ліквідація наслідків аварії на ЧАЕС
ЛПВМ	лавоподібні ПВМ (паливовмісні матеріали)
ЛПЗ	лікувально-профілактичні заклади
М П	межа перенесення
МАГАТЕ	міжнародне агентство з атомної енергії
МАПУ	міністерство агрополітики України
МАР	малі аномалії розвитку
МВС України	міністерство внутрішніх справ
Мінсередмаш (МСМ)	міністерство атомної промисловості СРСР
МКГЯБ	міжнародна консультативна група з ядерної безпеки
МКХ	міжнародна класифікація хвороб
МНС України	міністерство надзвичайних ситуацій України
МО України	міністерство оборони
МОГ	мобільна оперативна група
МОЗ України	міністерство охорони здоров'я України
мР, (Р)/год	мілірентген (рентген) за годину, потужність експозиційної дози опромінення
МРЛ	міжнародна радіологічна лабораторія
МСПП	модернізована система пилопригнічення
НААНУ	Національна академія аграрних наук України
НАНУ	Національна академія наук України
НБК	новий безпечний конфайнмент
НВ	нафтові вуглеводні
НВО „Прип'ять	науково-виробниче об'єднання „Прип'ять
НДІБК	науково-дослідний інститут будівельних конструкцій
НДКІЕТ	науково-дослідний конструкторський інститут енерготехніки
НІЦ ГГД НАНУ	НІЦ гідро геофізичних досліджень НАНУ
НКДАР ООН	науковий комітет ООН щодо дії атомної радіації
НКРЗУ	Національна комісія з радіаційного захисту населення України
НП	населений пункт

НРБУ – 2005	норми радіаційної безпеки України, затверджені у 2005 році
НРБУ– 97	норми радіаційної безпеки України
(НРБ-76/87)	редакція норм радіаційної безпеки, запроваджена в СРСР у 1987 році
НС	надзвичайна ситуація
НСА	низько- і середньо активні
НТЦ КПрВ	науково-технічний центр комплексного поводження з радіоактивними відходами, м. Жовті Води
НУБіП України	національний університет біоресурсів і природокористування України (колишня УСГА, НАУ)
НХР	небезпечна хімічна речовина
ОГ	об'єкт господарювання
ОГД	об'єкти господарської діяльності
ОД	оперативна дільниця
ОДЗ	офіційні дозові записи військових УЛНА у Державному реєстрі України
ОДС	оперативно-диспетчерська служба
ОЗІК	проект остаточного закриття та консервації
ОЗР	оперативний запас реактивності
ОКЦ	оперативно-координаційний центр
ОНіШУП	особливо небезпечні і шкідливі умови праці
ОР	отруйні речовини
ОРСЦЗ	оперативно-рятувальна служба цивільного захисту
ОСП – 72/87	редакція основних санітарних правил, прийнята в СРСР у 1987 році
ОСПУ – 2005	основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України
ОУ	об'єкт «Укриття»
ОЯП	опромінене ядерне паливо
ПБ	пост безпеки
ПВМ	паливовмісні матеріали
ПЕД	потужність експозиційної дози
ПЕК	паливно-енергетичний комплекс
ПЗАБ	попередній звіт з аналізу безпеки
ПЗВД	пункти зберігання відходів дезактивації
ПЗЗ ОУ	план здійснення заходів ОУ (ПЗУ-SIP)
ПЗРВ	пункти захоронення радіоактивних відходів
ПЗХЗ	прогнозована зона хімічного забруднення
ПЗЧ	пункт зв'язку частини
ПК	порогова концентрація
ПК-1 НБК	перший пусковий комплекс НБК
ПКПТРАВ	промисловий комплекс поводження з твердими РАВ
ПЛАС	план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій
ПЛЛА	плани локалізації і ліквідації аварій
ПММ	пально-мастильні матеріали
ППІ	пакет перев'язувальний індивідуальний
ППУ	пересувний пункт управління
ПРООН	програма розвитку ООН в Україні
ПРП або підрозділ ПРС	пожежно-рятувальний підрозділ
ПРУ	протирадіаційне укриття
ПСВД	пункти складування відходів дезактивації
ПТЛРАВ	пункти тимчасової локалізації РАВ

ПТМ	протипилова тканинна маска
ПУ	пункт управління
ПуСО	пункти спеціальної обробки техніки
ПФП	промислові фільтрувальні протигази
ПШ	протигази шлангові
РАВ	радіоактивні відходи
РАДР	розрахунково-аналітична реконструкція дози
РВПК-1000	реактор великої потужності каналного типу потужністю 1000 МВт
РГВ	рівень ґрунтових вод
РЗМ	радіоактивно забруднені матеріали
РЗТ	радіоактивно забруднені території
РНБОУ	Рада національної безпеки і оборони України
РОДОС	система збору та обробки інформації щодо аварії і вироблення рекомендацій для прийняття рішень
РРВ	рідкі радіоактивні відходи
РЩЗ	рак щитоподібної залози
САР	система аварійної готовності та реагування ДП НАЕК „Енергоатом”
СВАРЧ	спеціалізована воєнізована аварійно-рятувальна служба
СВСП	ступінь вертикальної стійкості повітря
СВЯП	сховище відпрацьованого ядерного палива
СВЯП-1	сховище відпрацьованого ядерного палива мокрого типу
СВЯП-2	проміжне сховище відпрацьованого ядерного палива сухого типу
СДПЧ	самостійна державна пожежна частина
СЕЗ “Славутич”	спеціальна економічна зона “Славутич”
СЕС	санітарно-епідеміологічна служба
СЗ ОРСЦЗ (загін)	спеціальний загін
СЗЗ	санітарно-захисні зони
СЛР	самопідтримуюча ланцюгова реакція
СОП	санітарно-обмивочні пункти
СОТЖ	середня очікувана тривалість життя
СПП	система пилопригнічення
СРВ	сховище рідких РАВ
СРСР	союз Радянських Соціалістичних Республік
СРТВ	сховище рідких і твердих відходів
СРЦШР ОРСЦЗ (центр)	спеціальний регіональний центр швидкого реагування
СТВ	сховище твердих РАВ
СУЗ	стержні управління захистом (система управління захистом реактора)
ТБ	технологічна будівля
ТВЕЛ	тепловиділяючі елементи
ТДР-91	тимчасові допустимі рівні, діяли до 1997 р.
ТЕБ	техногенно-екологічна безпека
ТЕОі	техніко-економічне обґрунтування інвестицій будівництва сховища
ТК	технологічний канал
ТЛД	термолюмінесцентний дозиметр
ТПДПП	техногенно-підсилені джерела природного походження
ТРАВ, ТРВ	тверді радіоактивні відходи
ТРВ-1	сховище ТРАВ першого типу

ТРВ-2	сховище ТРАВ другого типу
ТС ВАВ і НСА-ДІВ	тимчасове сховище високоактивних відходів і низько - та середньоактивних довгоіснуючих відходів
ТСТРАВ	тимчасове сховище твердих РАВ
ТТХ	тактико-технічні характеристики
ТУЕ	трансуранові елементи
ТФ-92	агрегований коефіцієнт переходу «грунт-молоко»
УБ-605	управління будівництва №605 МСМ СРСР спеціалізованої будівельної організації, створеної для зведення саркофагу
УДК ВО „Комбінат”	управління дозиметричного контролю виробничого об’єднання „Комбінат”
УкрНДГМІ	український науково-дослідний гідрометеорологічний інститут НАНУ
УЛНА	учасник ліквідації наслідків аварії
УНДІСГР	український НДІ сільськогосподарської радіології
УРСР	українська Радянська Соціалістична Республіка
УРУЦ	український радіологічний учбовий центр
УТЦ	учбово-тренувальний центр
ФАЗ	фрагменти активної зони
ФВО	фільтровентиляційне обладнання
ФВП	фільтровентиляційні приміщення
ФВУ	фільтровентиляційні установки
ФОС	фосфорорганічні сполуки
ХЛЛ	хронічна лімфоїдна лейкемія
ХНАТО	хімічно небезпечна адміністративно-територіальна одиниця
ХНО	хімічно небезпечний об’єкт
ХОЗЛ	хронічні обструктивні захворювання легень
ХСК	хвороби системи кровообігу
ЦЗ	цивільний захист
ЦМВ	цитомегаловірус
ЦО	цивільна оборона
ЦПРС	центральний пункт рухомого складу
ЦРЕМЗВ	центр радіоекологічного моніторингу зони відчуження
ЦСВЯП	централізоване сховище ВЯП
ЧАЕС	чорнобильська атомна електростанція
ЧК	чорнобильська катастрофа
ЧПВР	чорнобильська програма відродження та розвитку
ЩЗ	щитоподібна залоза
ЮНІСЕФ	дитячий фонд ООН
ЯЕК	ядерно-енергетичний комплекс